

Λαμπρό παράδειγμα η Πορτογαλία

ΤΟ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ Η ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΜΑΣ ΠΙΟ ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Η ΣΧΕΔΟΝ κοινή οικονομική πορεία Ελλάδας και Πορτογαλίας τα τελευταία χρόνια ήταν η αφορμή για να υπάρξει και η άμεση σύγκριση των δύο επαγγελματικών πρωταθλημάτων στην έρευνα που αφορά τη συνεισφορά της Σούπερ Λίγκα στην ελληνική οικονομία. Παρουσιάζει την ανάλυση των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών του ελληνικού και άλλων ευρωπαϊκών πρωταθλημάτων (καταλήγοντας στο... κοντινό μας πορτογαλικό) και αναδεικνύει διαφοροποιήσεις και αποκλίσεις, οι οποίες εφόσον αντιμετωπιστούν θα βελτιώσουν την ποιότητα και ανταγωνιστικότητα του ελληνικού πρωταθλήματος.

Η έρευνα εστιάζει στο χαρακτηριστικότερο μοντέλο σωστής δουλειάς στα τμήματα υποδομής της Σπóρτινγκ Λισαβόνας, που ταιριάζει περισσότερο στις ελληνικές ομάδες. Αναφερόμενο στο δεκαετή 2002-

οικονομική ευρωστία (συνεργασίες με σημαντικούς χορηγούς, αξιοποίηση εγκαταστάσεων, σχέδια για επέκταση χωρητικότητας γηπέδου), στην απόκτηση κορυφαίων αθλητών διεθνούς φήμης και στην ανάπτυξη του «ονόματος» και την περαιτέρω προβολή (εμπορική διείσδυση σε παγκόσμιο επίπεδο με τις περιόδους σε Ασία και ΗΠΑ, ίδρυση ανεξάρτητης εταιρίας για την εκμετάλλευση όλων των δικαιωμάτων πλην των τηλεοπτικών).

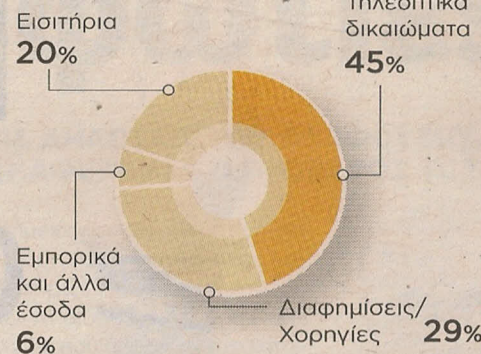
Επίσης υπήρξαν παραδείγματα και άλλων κορυφαίων συλλόγων -ορισμένοι στηρίζονται στο μάρκετινγκ (όπως η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ), στο νέο τους γήπεδο (Άρσενal, Γιουβέντους) και άλλοι στην ανάδειξη νέων παικτών (Ντόρτμουντ, Πόρτο).

Εν κατακλείδι τονίστηκαν οι ευ-

Διάρθρωση εσόδων Super League

(Μ.Ο. περιόδων 2010/11 - 2011/12)

Τα έσοδα των ΠΑΕ της Super League εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από τα τηλεοπτικά δικαιώματα, ενώ τα εμπορικά έσοδα υπολείπονται των ευρωπαϊκών συλλόγων.

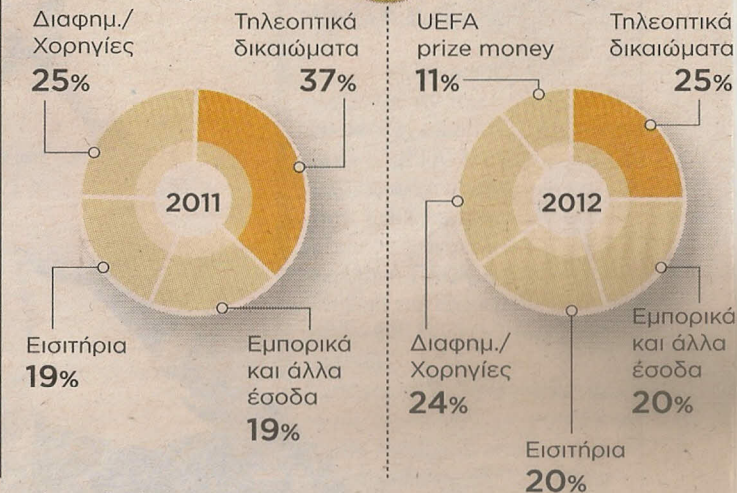
Πηγή: UEFA Club Licensing Benchmarking Report, επ'εξ. οικονομικά στοιχεία ΠΑΕ

Διάρθρωση εσόδων 52 ευρωπαϊκών πρωταθλημάτων

(Στοιχεία από 734 συλλόγους)

(Στοιχεία από 237 συλλόγους)

Το ποδόσφαιρο στ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΗ ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ, ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΠΑΕ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΣΟΔΑ ΚΥΡΙΩΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ

Αναφερόμενο στη δεκαετία 2002-2012, αναδεικνύει τον τρόπο ανάπτυξης ποδοσφαιριστών από την ηλικία των 10 ετών μέχρι να φτάσουν στην πρώτη ομάδα. Τριάντα έχουν στελεχώσει την ανδρική ομάδα, δέκα ήταν στην αποστολή της Πορτογαλίας στο πρόσφατο Ευρώ, οκτώ ανήκουν σε τοπ κλαμπ της Ευρώπης, δύο κέρδισαν τη «Χρυσή Μπάλα», ενώ τα μεταγραφικά έσοδα ξεπέρασαν τα 100 εκατ. ευρώ!

Στον αντίποδα υπάρχει το μοντέλο της Ρεάλ Μαδρίτης, που φέρνει επίσης χρήματα, αλλά βασίζεται στην

καιρίες που πρέπει να... αρπάζει το ελληνικό ποδόσφαιρο (επένδυση στις ακαδημίες, στο μάρκετινγκ, εμπιστοσύνη στην τοπική αγορά, ενιαία στρατηγική προβολής προϊόντος), αλλά και τις απειλές που επιβάλλεται να αποφύγει (φαινόμενα βίας, στημένοι αγώνες, οικονομικές συνθήκες).

Έτσι, οι ΠΑΕ θα πρέπει να εκμεταλλευθούν οτιδήποτε θετικό παρουσιάζεται στο σύγχρονο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο για να προσδοκάται η ανάπτυξη που θα έρθει από ένα ολοκληρωμένο επιχειρηματικό σχέδιο.

ΤΟΥ ΟΠΑΠ, ΕΝΩ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ 40 ΧΙΛΙΑΔΕΣ

«**Τ**ο επαγγελματικό ποδόσφαιρο και η συνεισφορά της Σούπερ Λίγκας στην ελληνική οικονομία» ήταν ο τίτλος της έρευνας που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στα χρονικά του ποδοσφαίρου και παρουσιάστηκε χθες στο κτίριο της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής. Πρόκειται για μελέτη που εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) και τη ΣΤΟΧΑΣΙΣ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.

Παρουσιάστηκαν οικονομικά στοιχεία

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΕΓΚΟΥΛΑΣ
megkoulas@e-typus.com

για την εξέλιξη του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στη χώρα μας, αναλύοντας επιχειρηματικά μοντέλα και καλές πρακτικές από συλλόγους του εξωτερικού.

Σημαντική παραμένει η συνολική επίδραση της Σούπερ Λίγκας στην εθνική οικονομία, παρά την επίπτωση της οικονομικής κρίσης. Η εκτίμηση της επίδρασης λαμβάνει υπόψη τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα που προκύπτουν στην οικονομία από την τελική ζήτηση για το ποδοσφαιρικό θέαμα της Λίγκας («πυρήνας») και για προϊόντα και υπηρεσίες που συνδέονται με αυτό, όπως τυχερά παιχνίδια, τηλεοπτικές μεταδόσεις, αθλητική ενημέρωση, διαφήμιση, εστίαση και ένδυση («οικοσύστημα»).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της μελέτης, ο «πυρήνας» δραστηριοτήτων της Λίγκας (εισιτήρια και συμμετοχή σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις) δημιουργεί πάνω από 180 εκατ. ευρώ σε όρους ΑΕΠ, ενώ σημαντικά υψηλότερη είναι η επίδραση στο ΑΕΠ (2,1 δισ. ευρώ) από τη δραστηριότητα στο «οικοσύστημα» των ΠΑΕ. Σε όρους απασχόλησης, η επίδραση εκτιμάται σε περισσότερες από 40.000 θέσεις εργασίας. Επιπλέον, οι δραστηριότητες που συνδέονται με τη Σούπερ Λίγκα προσφέρουν, άμεσα και έμμεσα, συνολικά σχεδόν 550 εκατ. ευρώ έσοδα στο κράτος από φόρους και εργοδοτικές εισφορές.

Παράλληλα αναδεικνύεται το γεγονός ότι η κατανομή των εσόδων των μεγαλύτερων ΠΑΕ, οι οποίες λαμβάνουν πρόσθετα έσοδα από τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις, είναι αρκετά πιο

κοντά στα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η τυπική ΠΑΕ ωστόσο έχει υψηλή εξάρτηση από έσοδα που προέρχονται από τηλεοπτικά δικαιώματα και τη χορηγία, κυρίως από τον ΟΠΑΠ, ενώ η συμμετοχή των εμμετρικών εσόδων είναι περιορισμένη.

Αν και ποσοστό μεγαλύτερο του 50% των εισπράξεων από εισιτήρια αποδίδει σε τρίτους φορείς, η πώληση εισιτηρίων (περίπου 20% των συνολικών εσόδων) αποτελεί αρκετά σημαντική πηγή εσόδων για τις ΠΑΕ.

Ο αριθμός των εισιτηρίων μετά σημαντική άνοδο που παρουσίασε ο μέσος της δεκαετίας του 2000 υποχώρησε στην αγωνιστική περίοδο 2012-13 κατά 38% σε σχέση με τη μέγιστη τιμή που καταγράφηκε την περίοδο 2008-2009 παραμένοντας όμως υψηλότερος από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας. Μάλιστα, από το «χρυσό» 2004 καταγράφεται αύξηση της τάξεως του 6,8%

Περισσότερο από το 50% των εισιτηρίων το 2012-13 συγκεντρώθηκε από τρεις ομάδες, όταν σε ευρωπαϊκό επίπεδο ανάλογη εικόνα παρουσιάζεται μόνο στο πορτογαλικό πρωτάθλημα.

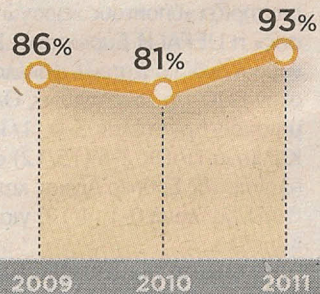
Όπως προκύπτει από τη μελέτη, οι ΠΑΕ εμφανίζουν υψηλό ποσοστό αμοιβών και εξόδων προσωπικού ως προς τα συνολικά έσοδα (93% το 2011), με τον αντίστοιχο μέσο όρο στην Ευρώπη να διαμορφώνεται σε 65% το 2011 και να περιορίζεται σε 61% το 2012.

Στο πλαίσιο αυτό, καταγράφεται ένα θετικό σημείο, καθώς τα τελευταία χρόνια υπάρχει στροφή των ομάδων στο Ελληνικό ή γηγενές ποδοσφαιριστές από τα τμήματα υποδομών σε μια προσπάθεια να περιοριστούν οι δαπάνες. ■

ΕΛΛΑΔΑ		VS	ΥΠΑ ΖΩΝ SAGRES	
11	Μέσο έσοδο ομάδων σε εκ. ευρώ (2011)		19	
1,29	Σύνολο εισιτηρίων σε εκ. (2011/12)		2,63	
-13,8%	ΜΕΡΜ εισιτηρίων (2008/09-2011/12)		1,7%	
5.266	Μέσος όρος εισιτηρίων (2011/12)		10.946	
294.551	Χωρητικότητα γηπέδων ομάδων (2012/13)		356.237	
52.991	Υψηλό ρεκόρ εισιτηρίων ανά αγωνιστική (2012/13)		97.997	
21.682	Χαμηλό ρεκόρ εισιτηρίων ανά αγωνιστική (2012/13)		48.861	
21.259 (Ολυμπιακός)	Μέσος όρος εισιτηρίων ομάδας με τη μεγαλύτερη προσέλευση (2011/12)		42.464 (Μπενφίκα)	
93%	Δείκτης αμοιβών προσωπικού/εσόδων (2011)		58%	
21	Κατάταξη πρωταθλήματος βάσει εμπορικής αξίας (Brand Finance)		14	

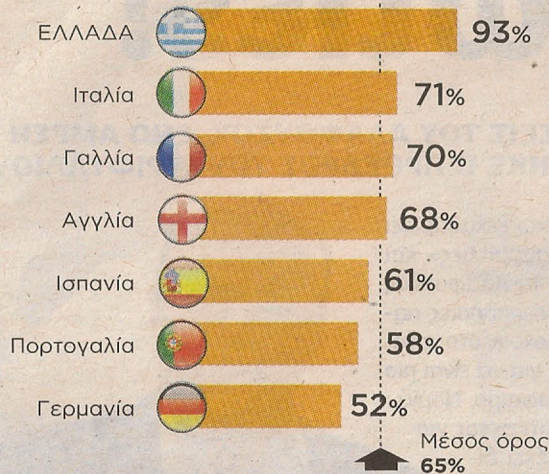
Η Ελλάδα κατέχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αμοιβών και εξόδων προσωπικού προς τα συνολικά έσοδα, στην Ευρώπη

Ποσοστό αμοιβών προσωπικού στα συνολικά έσοδα των ΠΑΕ

Πηγή: UEFA Club Licensing Benchmarking Report

Ποσοστό αμοιβών προσωπικού στα συνολικά έσοδα στην Ευρώπη

Εσοδα ΠΑΕ Super League

Σε εκατ. ευρώ

ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

Πρώτα αδειοδότηση, μετά πλέι οφ

Η ΕΓΚΡΙΣΗ της προκήρυξης των αγώνων πλέι οφ της φετινής περιόδου ξεχώρισε από το χθεσινό διοικητικό συμβούλιο της Σούπερ Λίγκας. Οπως ήταν το αναμενόμενο στα πλέι οφ, μοναδική αλλαγή σε σχέση με πέρσι θα είναι πλέον η υποχρεωτική αδειοδότηση των ομάδων πριν συμμετάσχουν στους αγώνες κατάταξης.

Σε διαφορετική περίπτωση, η ομάδα που δεν θα αδειοδοτηθεί θα αποκλείεται από τη διαδικασία και τη θέση της στους αγώνες κατάταξης θα παίρνει η επόμενη αδειοδοτημένη στη βαθμολογία.

Παρών στη συνεδρίαση ήταν και ο Γιάννης Αλαφούζος, ο οποίος μετά από αρκετούς μήνες πήγε στα γραφεία του Συνεταιρισμού με σκοπό να πληροφορηθεί σχετικά με το θέμα που αφορά τα έσοδα των ΠΑΕ από τα τηλεοπτικά δικαιώματα. Δέκα λεπτά μετά

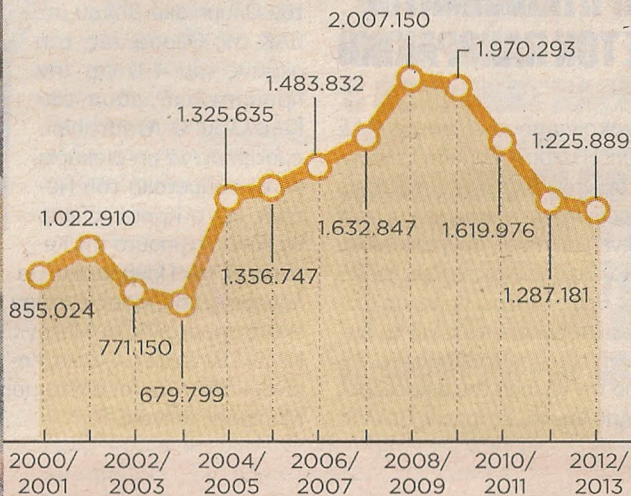
την ελληνική οικονομία!

Εισιτήρια Α' Εθνικής Κατηγορίας

Η κρίση ανάγκασε τις ομάδες να στραφούν σε Έλληνες ή γηγενείς ποδοσφαιριστές από τις ακαδημίες τους.

2000/01-2012/13

Με αριθμούς

	2010/11	2011/12	2012/13
Αριθμός Ελλήνων ποδοσφαιριστών	193	226	346
Αριθμός ξένων ποδοσφαιριστών	263	194	142
Μ.Ο. ηλικίας ποδοσφαιριστών	27	28	26
Ποσοστό συμ/χής ποδοσφαιριστών Κ20	28%	28%	40%
Ποδοσφαιριστές από τις ακαδημίες	37	41	61

την αποχώρηση του προέδρου του Παναθηναϊκού, εμφανίστηκε ο αντιπρόεδρος του Ολυμπιακού, Σάββας Θεοδωρίδης, ο οποίος έπειτα από ελάχιστα λεπτά αποχώρησε.

Τα ύποπτα ματς

Στη συνέχεια συζητήθηκε, όπως ήταν αναμενόμενο, το θέμα με τους ύποπτους προς στοιχηματική χειραγώγηση αγώνες που στέλνονται από την ΟΥΕΦΑ στην ΕΠΟ. Υπήρξε ενόχληση για τη διαρροή των αγώνων, ακούστηκαν αρκετές απόψεις, αλλά δεν λήφθηκε καμία απόφαση.

Επίσης, όλα δείχνουν ότι η Σούπερ Λίγκα από τη νέα σεζόν θα... αλλάξει έδρα. Από το 2006 τα γραφεία του Συνεταιρισμού βρίσκονται στο Μαρούσι, για τα οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, πληρώνει ενοίκιο 12,5 κιλ. ευρώ μηνιαίως. Συζητήθηκε να μετακομίσει και πιθανότατα θα συστεγαστεί στο πάρκο Γουδή, με την ΕΠΟ και τα Ολυμπιακά Ακίνητα.

Όσον αφορά το μπαράζ ανάμεσα στο 16ο της Σούπερ Λίγκας και τον 3ο της Football League, θα μεταδοθεί και από τα δύο συνδρομητικά κανάλια που έχουν τα δικαιώματα προβολής των πρωταθλημάτων, ενώ η διεξαγωγή του θα πραγματοποιηθεί το αργότερο ως τις 10 Ιουνίου σε ουδέτερη έδρα που θα γίνει γνωστή όταν γνωστοποιηθούν και οι αντίπαλοι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΕΓΚΟΥΛΑΣ